Buijtenland van Rhoon

Evaluatie winterseizoen 2018/2019

Het eerste winterseizoen na de oprichting van de gebiedscoöperatie Buijtenland van Rhoon is achter de rug. Dit document bespreekt de wintervogeltellingen in twee onderdelen:

- het rendement van de specifieke natuurmaatregelen die een (neven-)doelstelling hebben om vogels gedurende de winterperiode van voedsel te voorzien (**Wintervoedsel**)

- de aantalsontwikkelingen van de vogels die als doelsoort voor de winterperiode zijn aangemerkt (**Wintervogels**)

N. Godijn Grauwe kiekendief – Kenniscentrum Akkervogels 8 april 2019

1. Wintervoedsel

In de winter van 2018/2019 waren er vier (delen van) akkers benoemd met een functie voor overwinterende vogels (zie kaart). Deze maatregelen zijn van oktober 2018 tot en met begin april 2019 maandelijks geteld, in totaal zeven keer. Hieronder worden per locatie de resultaten weergegeven. Binnen experiment Zegenpolder waren nog twee wintervoedselakkers aanwezig; deze worden in dit document niet besproken.

#	naam	type	oppervlakte
1	Achterweg	Braak	1,1 ha
2	Poelweg	Stoppel	1,3 ha
3	Molenpoldersezeedijk	Wintervoedsel	3,5 ha
4	Veerweg	Wintervoedsel	0,5 ha

1.1 Achterweg

Langs de Achterweg ligt een perceel van 1,1 ha braak sinds voorjaar 2018. Het is ontstaan als proefmaatregel om het voedselaanbod voor kievitjongen te verhogen, maar het lijkt ook aantrekkelijk voor vogels in de winterperiode.

Er zijn twee winterdoelsoorten vastgesteld, namelijk veldleeuwerik en kneu.

Achterweg	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr
Grauwe gans		6					
Keep		10					
Vink		200					
Veldleeuwerik			4		6	1	2
Watersnip						1	
Kneu						25	40
Kievit						6	

1.2 Poelweg

De Poelweg is een klein perceel (1,3 ha) met een onbespoten graanstoppel. Tijdens de oogst is een gedeelte van het graan blijven staan, dit werd echter snel verorberd door ganzen.

Ook hier werden kneu en veldleeuwerik waargenomen.

Poelweg	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr
Kneu		25					
Sperwer		1					
Vink		150	19				
Fazant			2				
Holenduif						9	
Graspieper			1				30
Veldleeuwerik			1			2	
Witte kwikstaart						2	

1.3 Molenpolderse Zeedijk

Dit perceel is ingezaaid met een zaadmengsel ten behoeve van wintervogels. De granen die in het mengsel zaten werden al in de herfst opgegeten door eenden. Gedurende de winter was hier een groep zaadetende zangvogels aanwezig, welke graag beschutting zocht in de laanbeplanting langs de aangrenzende dijk. Getuige de vele muizenholletjes was hier een relatief hoge dichtheid aan veldmuizen en bosmuizen present, wat resulteerde in een jagende blauwe kiekendief en een enkele torenvalk. Daarnaast werd ook veldleeuwerik waargenomen.

Molenpoldersezeedijk	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr
Soepeend	6						
Wilde eend	38						
Grauwe gans		6					
Keep		10		2			
Vink		200	41	60	12	4	
Blauwe kiekendief			1				
Holenduif			26				
Fazant				2	7	2	
Rietgors				3	5	10	4
Torenvalk				1		1	
Veldleeuwerik						3	

1.4 Veerweg

In het wintervoedselveld langs de Veerweg is eenmaal een fazant waargenomen. Er is geen duidelijke verklaring voor dit beperkte resultaat. In de aangrenzende tuin waren regelmatig vinken en ringmussen aanwezig, desondanks werden zij nooit foeragerend in het wintervoedsel aangetroffen.

Veerweg	okt	nov	dec	jan	feb	mrt
Fazant						1

2 Wintervogels

Sinds 2013 worden maandelijks alle vogels geteld in het Buijtenland van Rhoon (Godijn *in prep.*). Na zeven winters biedt dit de mogelijkheid om het aantalsverloop van soorten in beeld te brengen. In dit document worden uitsluitend de winterdoelsoorten van de gebiedscoöperatie besproken:

Ringmus

Putter

Groenling

Kneu

Veldleeuwerik

Torenvalk

Blauwe kiekendief

Overige doelsoorten

De schaal van onderstaande grafieken is afgestemd op de doelstelling uit het streefbeeld.

2.1 Ringmus

Wordt slechts sporadisch waargenomen tijdens tellingen in het winterhalfjaar. Het gemiddelde aantal per winter is kleiner dan twee exemplaren. Het hoogste aantal was een groep van acht in oktober 2017.

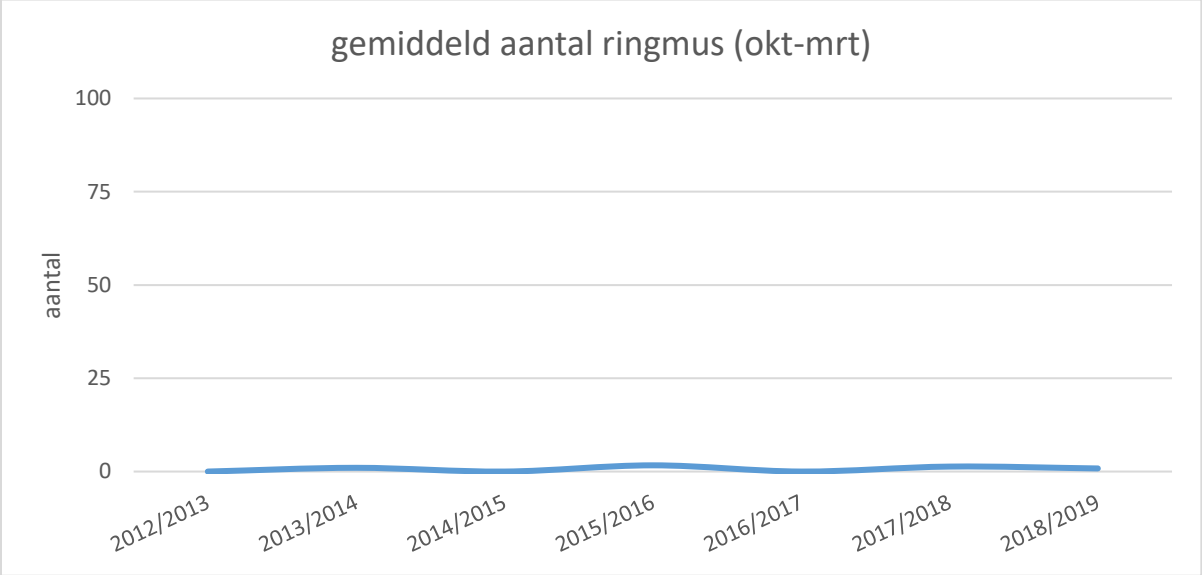

2.2 Putter

Wordt slechts sporadisch waargenomen tijdens tellingen in het winterhalfjaar. Het gemiddelde aantal per winter is kleiner dan vijf exemplaren. Het hoogste aantal was een groep van 30 in oktober 2013.

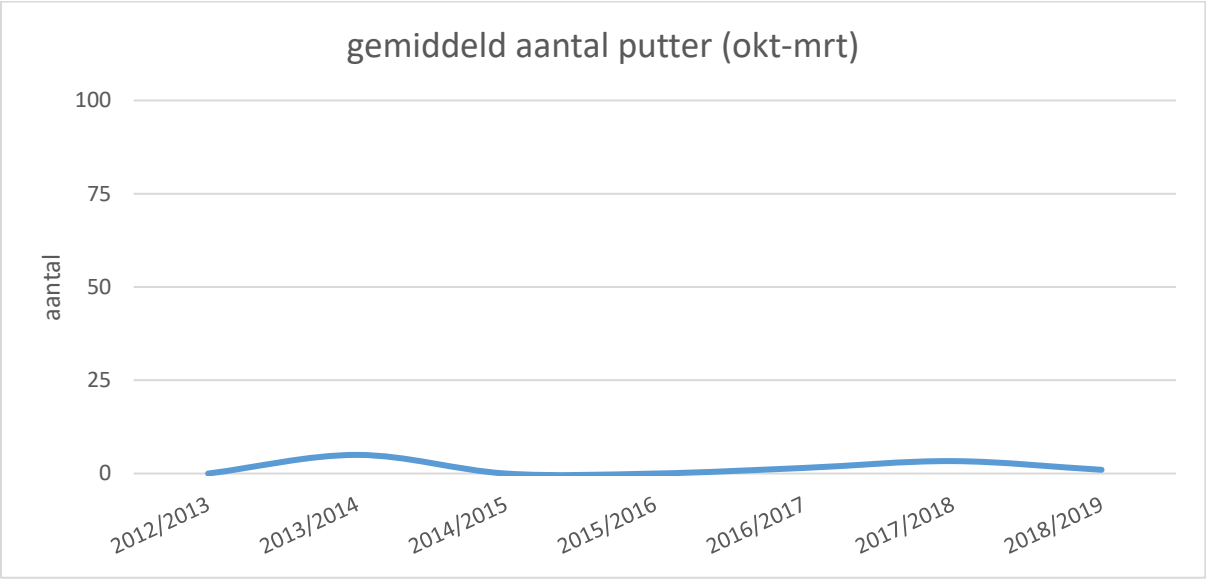

2.3 Groenling

In de winter van 2017/2018 werden gemiddeld 54 exemplaren per telling vastgesteld, zich destijds concentrerend rond een perceel in zaad geschoten bladrammenas (groenbemester) in de Molenpolder. In de andere winterseizoenen was de soort grotendeels afwezig. Het grootste aantal betrof 190 exemplaren in december 2017.

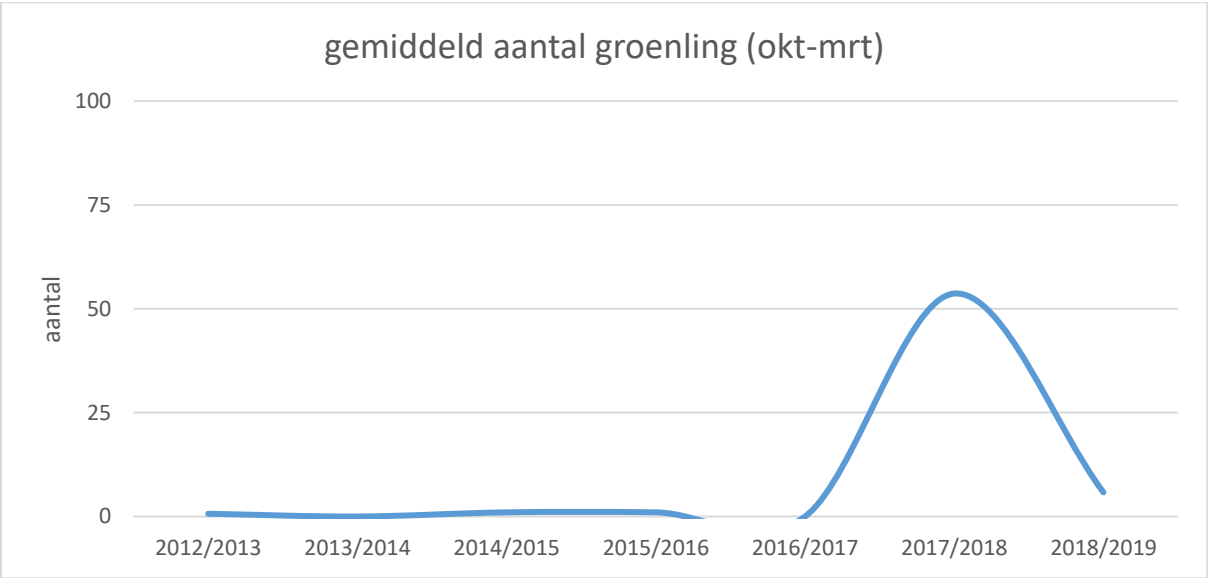

2.4 Kneu

De aantallen zijn steevast laag, het gemiddelde per winterhalfjaar komt nooit hoger dan 15 exemplaren per telling. In oktober 2013 werd een groep van 53 exemplaren waargenomen, het hoogste aantal tot op heden. Sinds de zomer van 2017 begint zich echter wel een duidelijke toename te voltrekken.

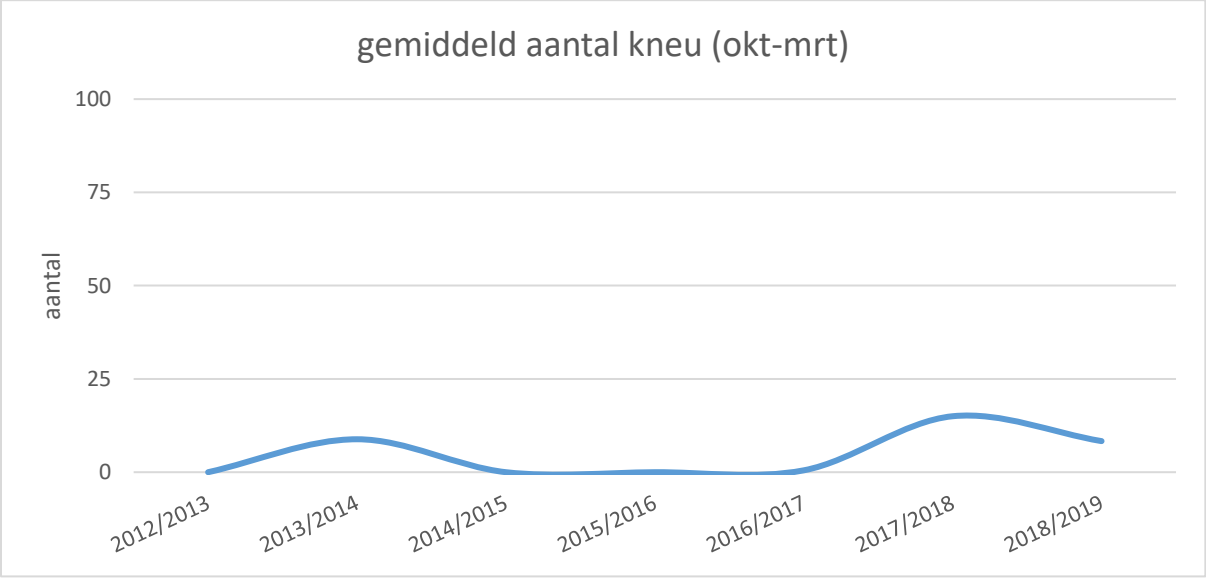

2.5 Veldleeuwerik

Het aantal veldleeuweriken is in de voorgaande winters structureel laag. In de winter van 2018/2019 is echter een duidelijke stijging zichtbaar naar een gemiddelde van 68 exemplaren per telling. Het grootste aantal bedroeg 125 exemplaren in januari 2019.

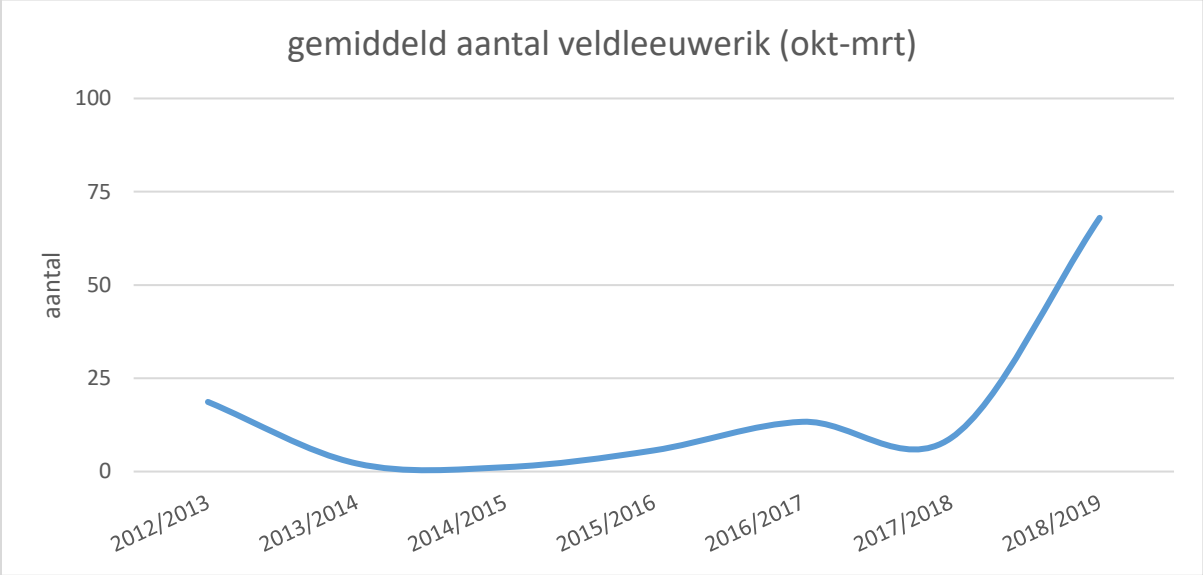

2.6 Torenvalk

Vertoont een geleidelijke toename in het winterhalfjaar. In de winters van 2017/2018 en 2018/2019 werden gemiddeld 2,5 exemplaren per telling waargenomen.

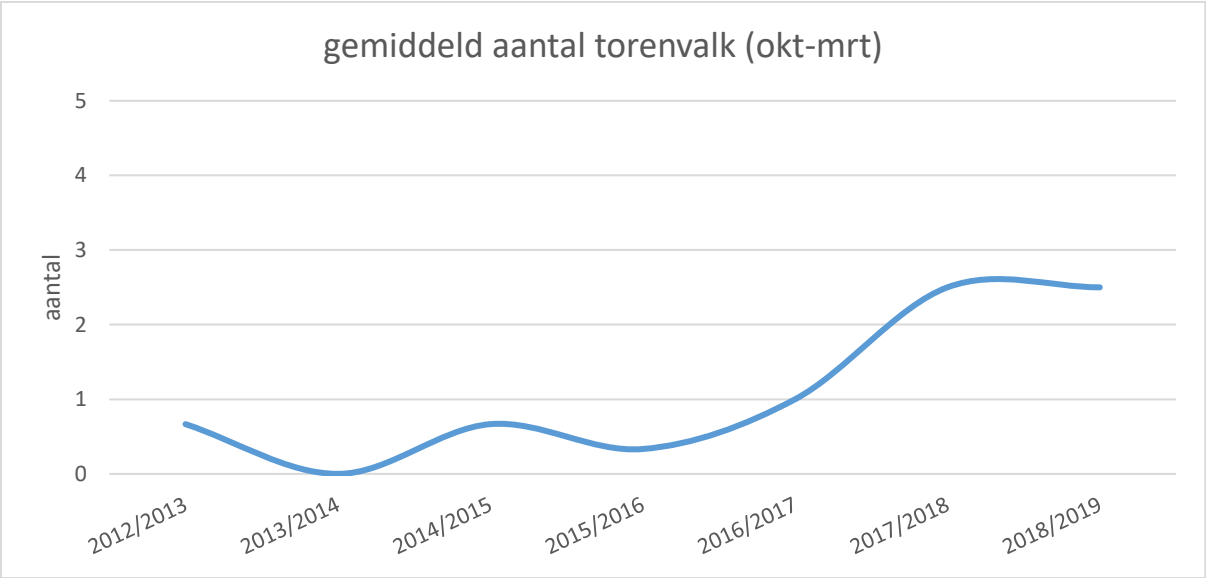

2.7 Blauwe kiekendief

Is tot 2018 slechts eenmaal waargenomen. In de afgelopen winter werd daarentegen tijdens drie opeenvolgende tellingen een blauwe kiekendief gezien, waarbij het vermoedelijk telkens om dezelfde juveniele man ging.

2.8 Overige doelsoorten

Geelgors, klapekster, velduil, grauwe gors en ruigpootbuizerd zijn nog geen enkele keer waargenomen tijdens de tellingen.